

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 "
 Negyedévre ----- 3 "
 Egy hónapra ----- 1 "
 — Egyes szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Pleita Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 megrendeléseire vonatkozó felszám-
 lások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztési Iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-es szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetői
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Kiel és az orosz-francia szövetség.

Nagybecskerek, június 17.

P. H. Felséges uralkodónk megnyug-
 tatta a magyar és osztrák delegációt, az
 olasz király meg trónbeszédjében jelen-
 tette ki, hogy általános béke s általános
 békeóhaj uralkodik egész Európában. Go-
 luhovszky gróf pedig meggyőző szavak
 kíséretében biztosította a magyar delegá-
 ciónak a bizalmát, hogy „nem lát a látóhatáron komolyabb felhőt, mely azt
 az aggodalmat kelthetné, hogy a helyzet
 a belátható jövőben elhomályosíthatná.”
 A francia kamarában meg Hanotaux kül-
 ügyminiszter az orosz-francia entente
 helyett az orosz-francia alliance-et
 állította oda az európai béke legjelentő-
 sebb biztosítékául.

Ezek a különböző, de illetékes oldal
 ról jövő bekenyilatkozatok valóban szép
 beköszöntőtül szolgálnak a kieli ünnepe-
 nek, amelyben való részvétel ellen a
 francia sóvinizmus az utolsó pillanatig
 küzdött, mert a kiváltságosabb francia
 patrióták véleménye szerint a kieli ünne-
 pélyen való megjelenés egyenlő lenne
 Franciaország megalázásával.

Az engesztelhetlen németfalók utolsó
 rohama a francia kamara hétfői ülésén
 történt. Csak hogy Hanotaux külügyminis-
 ter és Ribot miniszterelnök szilárdan
 megállották helyüket, s egy bűvös szóval
 lefegyverezték legádázabb ellenfelüket is.

Midőn ugyanis Hanotaux s utána
 Ribot is nyomatékkal hangsúlyozta a szövets-
 vetség (érted orosz-francia szövetség) léte-
 zését, a kieli ünnepegy ellen feltornyosult
 nagy opposzió egyszerre halomra dőlt.

Mert ha Oroszország elmegy Kielbe,
 Franciaországnak is kell mennie. Csak

nem lehet magára hagyni az egyetlen
 szövetségest Európa szemeláttára.

Fontos és jellemző, hogy éppen a
 kieli ünnepek előestéjén tartották szük-
 ségesnek a szövetség hivatalos proklamá-
 lását, ami annyit jelent, hogy Franciaor-
 szág részvétele e kijelentés árán lett
 megvásárolva. S amint mi ismerjük a
 francia viszonyokat, hinni merjük, hogy
 Franciaország nem is reflektált volna a
 német kormány udvarias meghívására, ha
 a minden oroszok czárja beleegyezését
 nem adja ahhoz, hogy a francia kamará-
 ban nyíltan és osztatlanul a szövetséget
 bejelentsék Franciaországnak és az egész
 Európának.

Tudjuk azonban másrészt, hogy az
 orosz kormány eddigelé a legmakacsab-
 ban vonakodott attól, hogy a Francia és
 Oroszország közti viszony mibenlétéről
 felvilágosítást adjon a kíváncsi Európának.

Oroszország most hirtelen szakított
 eddig követte rendszerével, s megengedte
 a francia kormányférfiaknak, hogy a
 szövetség létezését nyíltan bevallják.

Meglehet, hogy ezt az előzékenységet
 az orosz kormány a francia pénz-
 piac kedvező hangolásra is akarják fel-
 használni, mert Oroszország megint rászor-
 ult a francia tőkére. Amde ez a körülmény
 még nem magyarázza meg eléggé a
 fordulat beálltát.

A szövetség proklamálhatása igenis
 kárpótlása a francia áldozatkészségnek,
 melylyel Oroszország tanácsára hallgatva,
 Franciaország részánta magát a kieli
 ünnepegyen való részvételre.

Amde mi különös érdeke lehet Orosz-
 országnak abban, hogy Franciaország
 képviseltesse magát Kielben, s hogy ez

eredmény eléréseért még áldozatra is haj-
 landó?

Vajjon Németországnak akart-e ezzel
 szívességet tenni, vagy pedig Franciaor-
 szágot akarta kínos helyzetéből kisegíteni?

Mindkét eshetőségben sok a valószin-
 tőség. A mélyebb és valódi igazság azon-
 ban mégis az, hogy az orosz-francia
 szövetség épp oly kevésbé bir ma agressz-
 zív jelleggel, minthogy nem bir a hármas
 szövetség.

Sőt mondhatnók, hogy a középeurópai
 hatalmasságok szinte jó szemmel nézik e
 szövetség megszilárdulását, mert ez a szövets-
 vetség ma az egyedüli force majeure, mely
 féken tudja tartani Franciaországban s
 talán egész Európában a forradalmi erő-
 ket. A kieli nemzetközi rendezvous ennél-
 fogva nemcsak a német szellem, munkás-
 ság és hatalom dicsőítését czélzó ünnepegy,
 hanem az európai és konzervatív érdekek
 szövetkezése a nemzetközi szocializmus
 és a forradalom ellenében.

A korona és az osztrák válság. Bécsből, ud-
 vari körökből közlik, hogy legmagasabb helyen
 az a kívánság jutott kifejezésre, hogy a kormányválság
 most lehetőleg elkerültesse, mert az egész cillii
 gimnázium-kérdés minden oldalról sokkal tulzottabb, a
 valóságban pedig sokkal csekélyebb jelentőségű, hogy sem
 alapul, avagy ürtügyül szolgálhasson egy kormány, vagy
 parlamenti válsághoz. Ő felsége azért körötte Bécsbe gróf
 Badeni galicziai helytartót, mert kiváló bizalommal van
 iránta és mert gróf Badeni a legönzetlenebb módon nagy
 érdemeket szerzett magának a koalíciós miniszterium létre-
 hozása körül. A grófnak nemcsak döntő befolyása van a
 lengyel klubra, hanem a német szabadelvűek bizalmát is
 élvezi. Udvari körökben hiszik, hogy a koalíciós minisz-
 terium maradását, vagy reorganizálását lehetővé teszi a
 cillii gimnázium-kérdés elnapolása, melyet csak ultra-
 klerikális és szláv intrigák voltak erőszakosan az
 előtérbe.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Az erény.

— Francziából. —
 Személyek:

Az ujságíró, 28 éves, igen csinos fiatal
 ember.

Dóra, híres művésznő, 32 éves, isteni alak.
 Francine, szobaleány. Fitos orru.

I. JELENET.

Az ujságíró (belép): Dóra ő nagysága?
 Francine: Itthon van, uram. De dolgo-
 sik. Nem hiszem, hogy fogadná őnt.

Az ujságíró: Vigye be kérem a név-
 jegyemet, és mondja meg ő nagyságának, hogy
 szerkesztő megbízásából egy igen fontos ügy-
 ben akarom a nézeteit hallani.

Francine: Igenis, uram. (Félre): Csi-
 nos fiu. Tetszik nekem.

Az ujságíró, amint egyedül marad, egy
 kép nézésébe merül, mely az isteni Dórárt Junó
 szerepében ábrázolja.

II. JELENET.

Dóra (belép): Ep tanultam, uram, de nem
 akartam őnt megvártni.

Az ujságíró (meghajtván magát): Kegyed
 igazán jó, nagyságos asszonyom.

Dóra: Újjon le hát, kérem és mondja
 meg nekem, hogy miért jött ide?

Az ujságíró: Azonnal elmondom. Lapom
 szerkesztője nagy szerencsének tartaná, ha lap-
 jában nagyságod nézetét közölhetné a „szinész-
 nők erényéről”. Egy ily nagy művészről nyilat-
 kozata nagy befolyással lesz a célra, melyet
 elérni akarunk.

Dóra (Igen elkomorodva): Egész őszintén
 kell nyilatkoznom?

Az ujságíró: Nagyon kérem, asszonyom.

Megengedi, hogy szavait feljegyezzem? Csakis
 ily módon adhatom vissza híven az ön gondo-
 latait.

Dóra: Amint tetszik. Nos hát, uram,
 nyilatkozatom meg fogja őnt lepni, de én bajosan
 tudok oly művésznőt elképzelni, aki teljesen,
 feltétlenül kifogástalan ne volna erkölcsi tekint-
 tetben.

Az ujságíró (a művésznőre nézve):
 Lám! Lám! . . . Vegre is, ha nagyságod
 mondja. . . .

Dóra: Hallottam már olyan véleményt,
 hogy a színésznők, aki heves, lángoló szenvedé-
 lyeket akar a színpadon kifejezésre juttatni,
 e szenvedélyeket ismernie kell. Nincs ennél ha-
 misabb teoria. Művészetünk annyira betölt és
 elfoglal bennünket, az idegeket és az agy mű-
 ködését olyannyira igénybe veszi, hogy szinte
 lehetetlen volna egyidejűleg a művészetnek és a
 szerelemnek is élnünk. Ha az érzelme uralkod-
 nak egy színésznő felett, mint kívánhatja akkor,
 hogy hivatását is megfelelő módon teljesítse . . .
 (Elakad.) . . . (Folytatja.) Hogy ismételnénk,
 tanulhatnánk szerepünket teljes odaadással? Já-
 tékunk neglyezett volna, hangunk gyengülne,
 járásunk vontatott volna. Es az ellenkezőre
 gondolt-e?

Az ujságíró (nagy érdeklődéssel): Mi
 az ellenkező?

Dóra: A farsztó, kimerítő előadás után,
 amikor őt felvonáson át a közönségnek adtuk
 enekünk javarésztét, amikor szerettünk, sirtunk,
 szenvedtünk, amikor törrel, vagy méreggel öl-
 tük meg magunkat, amikor könyörögve esde-
 geltünk, görcsökből kiáltottunk — igen, uram
 — milyen asszonyok, hitvesek lehetnének mi
 akkor otthon? Ily előadások után nem vagyunk
 többé nők, hanem szegény, tehetetlen teremtesek,
 akiknek csak az az egy vágyuk van, hogy
 nyugodtan kialsassuk magunkat.

Az ujságíró (megilletődve): Oh, ez kár,
 igazán kár! (Megragadja a művésznő kezét).

Dóra: Eddigél csak a fizikai részét érint-
 tettem a dolognak. Amde erkölcsi szempontból
 is bizonyos törvényt szab nekünk a művészet.
 Ha megértettük a költők fenköit gondolatait,
 előáll az a feladatunk, hogy örködjünk is a szent
 tűz felett és lelkünkben istapoljuk azt a magasztos
 érzést . . . Bocsássa hát el a kezemet és
 jegyezzen inkább a lapja számára.

Az ujságíró: Igen, igen, nem fogok el-
 felejteni semmit. Legyen nyugodt. „Szent tűz”
 . . . „Magasztos feladat” . . . pompás! De oly
 nagy élvezetem telik abban, hogy őnt nézzem.
 Kegyed oly szép . . .

Dóra: Csitt! Semmi felesleges beszéd!
 Másrészt pedig el kell ismerni, hogy külön-
 leges viszonyok közt élünk és nehéz a felada-
 tunk. — Nekem mint tragikának még némileg
 könnyű a helyzetem. Ea nem vagyok társaim-
 szeritve, mint például operette-énekesező ráksaim,
 hogy a szerepeimhez fényes ruhákat csináltas-
 sak és hogy azok költségeit az udvarlók fedez-
 zék. Az én ruháimat jobbára az igazgatóság
 rendeli meg.

Az ujságíró: Persze, így önnek csak-
 ugyan könnyebb a helyzete. De mindegy, az
 ilyen élet mégis igen rideg lehet. A művészet
 tisztaságán nem lehet a legkisebb foltot se
 ejteni? Soha nem szabad magát elhagynia, egy
 pillanatra sem? Ugy kell viselkednie, mintha
 egy zárdában örök fogadalmat tett volna? Lásuk
 csak, egyedül vagyunk . . . nincs soha semmi-
 féle óhajtása?

Dóra: Nincs. Esküszöm, hogy nincs sem-
 miféle viszonyom. . . . Nem is akarom, hogy
 legyen. Lehetetlen is volna. Ismerem magamat.
 Ha szeretnék valakit, az engem teljesen elfog-
 lalna. Az övé volna minden gondolatom, minden
 érzésem. Csak neki és érte élnék. Akkor astán
 isten veled művészet! Isten veled, dicsőség!
 Ezért akarom megőrizni teljes függetlenségem-
 met . . .

Az ujságíró (mindinkább érdeklődve):

HIREK.

Tájékoztató.

Junius 23. A tiszai regattaszövetség ünnepélye.
Junius 26. Diáknapok.
Junius 30. A t. h. é. v. kögyűlése.
Augusztus 10. Az ipartestület zászlószentelési ünnepe.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Személyi hír.** Krsztics János polgármester, ki hivatalos ügyekben néhány napig Budapesten időzött visszatért Nagybecskerekre.

— **Dessewffy püspök Herkulesfürdőn.** Dessewffy Sándor osanádgyházmegyei püspök a tavalyi écskai bérmautja alkalmával, midőn lovai megbokrosodtak, oly szerencsétlenül esett ki a hintóból, hogy lábát törte. A püspök sokáig gyógykezelte lábát a bécsi klinikán. Mint értesültünk, Dessewffy Sándor szombaton megy utókurára. Egyik lábán még most is észrevehetően biceg.

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Pavlik Bela pancsovai törvényszéki aljegyzőt a csurgói járásbírószékhez helyezte át.

— **Ünnepély Nagy Öszön.** Vasárnap folyt le Nagy Öszön az ottani temetkezési egyesület zászlószentelési ünnepélye, melyre Nagy Szent-Miklósról a környékről is számos vendég randult át. A zászlóanya, Rónay Cecília, Rónay János országgyűlési képviselő és Rónay Ernő kiseretében jelent meg a községben. A banketten számos feiköszöntőt mondtak, melyek egyikében Rónay János kimentette képviselőtársát a kerület országgyűlési képviselőjé, Nako Kalman grófot, a ki tudvalevőleg a delegációk tárgyalásain lévén elfoglalva, az ünnepélyre nem jöhetett le. Az ünnepélyt este jól sikerült táncmulatság zárta be.

— **Választási mozgalom.** Maradvásárhelyről írják: Batta Gyula országgyűlési képviselő lemondása folytán az ákosfai kerületben a kormánypart jelöltje Légrady Károly, a „Pesti Hírnap” főszerkesztője. Légrady megkezdte az utatást tegnap délután E. d. S. Györgyre érkezett Santha Albert szabadidevű és gróf Lazar Adam nemzeti párti programmal szándékoznak felépni.

— **A délvidéki szini szövetkezet társulata.** A lugosi szinügygyamolitó egyesület f. hó 12-én Jakabffy Imre főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen a pályázatok eredményéről dr. Dengi János titkár tett rész-

Válja meg öszintén, nincsenek olyan napjai, amikor kissé terhesnek tartja ezt az életmódot? (Közelebb ül hozzá.)

Dóra: Mindenekelőtt szíveskedjék az előbbi helyén megmaradni.

Az újságíró: Igen, de megjegyzni bátorodom — hogy nem felel a kérdésemre.

Dóra: Nos hát igen . . . ha már mindent meg kell vallanom, megmondom, hogy vannak pillanatok, amikor örült gondolatok keringenek az agyamban. — Olyankor azonban Racinet vagy Corneillet olvasom és . . . meggyógyulok.

Az újságíró: Bevallja tehát, hogy gyengének érzi magát.

Dóra: Igen, határozottan gyöngének. Olyan a vérem, hogy már sok boldonságot követtem el miatta. Amint látja, őszinte vagyok. De uralkodni igyekszem magamon, nem fogadok senkit. Ha ön nem azt mondta volna, hogy a szerkesztője küldte, önt sem bocsátottam volna magam elé.

Az újságíró (igengyöngéden): Megbánta?

Dóra: Nem, mert nagyon rokonszenves, kedves embernek találom önt.

Az újságíró (örömmel): Igazán?

Dóra: Igazán. De nagyon kérem, ne nézzem rá meg.

Az újságíró (megöleli): Lehetetlen más-ként tennem. Itt a tavasz, minden zöldel, virul, az egész természet szeretni látszik és egy ilyen bájos teremtés, mint ön, kivétel volna az általános szabály alól? Es miért bájos istennő? Miret? Egy elvont fogalomért? Egy eszményképért? (Meg akarja csókolni.)

Dóra: Nem . . . kerem . . . menjen.

Az újságíró: Szép vagy, imádott Dórámmal meghalok érte.

Az újságíró hosszú küzdelem árán végre is megcsókolja a művésznőt, mire ez nagyot kiált, azután becsengeti a szobalányt.

Dóra: Ha valaki keresne . . .

Francine: Igen, igen, már intézkedtem. Az ebédőben már fel is van terítve — két személyre.

letes jelentést. Ez évben a legközelebbi téli évadra 5 szinigazgató pályázott a délvidéki szini szövetkezet városaira: Deák Péter a deési színház igazgatója, Bokody Antal, Peterdi Máriánovich Sándor, Hatvani Károly és Kúnhegyi Miklós. A lugosi szinügygyamolitó egyesület a délvidéki színházak igazgatójával Deák Pétert jelölte ki (jelenleg Tordán), kiről a legjobb információk folytak be s ki 500 ft biztosítékot is kész letenni. A társulat primadonnája Vlád Gizella. Deák Péter társulata a legjobb vidéki társulatok közé tartozik, amire abból a nem épen mindennapi vállalkozásból is szabad következtetni, hogy az élelmes igazgató, tekintettel a császárvárosban lakó 30 ezer honfitársunkra, a nyár folyamán Bécsben szándékozik magyar előadásokat tartani.

— **Beiratkozások a szünidő kezdetén.** A nagybecskereki főgimnázium igazgatóságától vesszük az alábbi értesítést: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnak 1895. évi február hó 17-én kelt rendelete értelmében a középiskolai tanulók beiratása az 1895—6. iskolai évre június hó 30-ától július hó 5-éig bezárólag történik. A tanév végén beirt tanulók lefizetik a felvételi díjt s iskolai bizonyítványaikat az igazgatóságnál hagyják. Ha a tanév végén beirt tanulók szeptember hó 4-éig személyesen az osztályfőnöknél nem jelentkeznek, nemcsak a belépésre való jogosultságukat, hanem a lefizetett felvételi díjat is elveszítik. A beiratásnak a rendtartás értelmében személyesen a szülők vagy gyámok kíséretében kell történnie, írásbeli jelentkezésnek helye nincs. Szeptember 1-én, 2-án és 3-án csak azon esetben lesz beiratás, ha a felveendő szám a tanév végén be nem telik.

— **A nagyikindai gimnázium államostása** ugylátzik mégis csak valósággá válik. A közoktatásügyi miniszteriumból ugyanis a következő leirat érkezett Torontálvármegye közönségéhez:

„Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter 11060. szám. F. évi február hó 19-én 5529 sz. a. hozzám intézett előterjesztésére tudatom a vármegye közönségével, hogy a nagyikindai gimnáziumnak államostását tervbe vettem, s e tervemet, a mennyiben ez a társaság körében igénybe vehető hitel korlátai között lehetséges, már a jövő évi költségvetés keretében foganatosítani szándékozom. Előfeltételül kikötöm, hogy a gimnázium fentartására szolgáló alapítvány ügyei előzőleg teljesen rendeztessenek. E rendezés érdekében külön rendelettel fogok intézkedni. Budapest, 1895. április hó 5-én. A miniszter helyett: Zsilinszky s. k. államtitkár.”

Ebből az alkalomból Nagybecskerek városának képviselőtestületét is bátorodunk figyelmeztetni, hogy a becskereki gimnázium államostása is körülbelül tíz esztendeje húzódik már.

— **Temesvár új főorvosa.** Molnár főispán dr. Tauffer Jenő törvényszéki orvost, Tauffer Vilmos egyetemtanár testvéröccsét Temesvár város főorvosává nevezte ki.

— **Biztosítás a kiállítás alatt való el-látásra.** Erdekes vállalat alakult a fővárosban. Czime „Mentor” ellátási vállalat. Czélja a kiállításra felránduló szegényebb néposztályhoz tartozókat már most kezdődő heti egy forintos befizetések által képessé tenni arra, hogy a kiállítás tartama alatt egy héten át lakással, élelemmel s minden egyéb szükségességgel ellássák magukat. Az 1 forintos befizetés 42 hétre terjed s ezért az illető egyént a vállalat egy héten át részesíti a fővárosban teljes ellátásban. A vállalat, mely a kiállítás pénztárába 20,000 korona biztosítékot tett le, az igazgatóság is pártfogásába vette s bizonyos kedvezményekben részesíti. Elen Morz sányi Károly országgyűlési képviselő áll.

— **Genée Richard** librettista és zeneszerző tegnap délután meghalt. Genée Rikárd, zeneszerző és író 1823. febr. 7-én született Danzingban. 1848. óta Revalban, Rigában, Kölnben, Aachenben, Düsseldorfban, Pragában működött mint opera-karmester. 1868-ban Bécsben telepedett meg. Számos humorisztikus tartalmu költeményt, duettet, kórust szerzett, melyekhez a szöveget maga írta. Bécsben több operát és

operettet fordított. Vig operái és operettjei mindent sikert arattak. Darabjai nálunk a népszínházban is színre kerültek. A kapitány kisaszszony, a Nanon Ninon sokáig repertoáron voltak. Mint librettista együtt dolgozott a nemrég elhunyt Zell Ferenczcel, Suppé, Strauss és Milöcker számára. 1878-ban Presbaumban (Bécs mellett) telepedett meg, a hol mint komponista és librettista működött.

— **Felfüggesztett városi tisztviselők.** Nagyikindáról írják: Telleszky Riezó polgármester Schwarcz György városi rendőrbizost hivatali képtelenség miatt állásától elmozdította, illetve felfüggesztette és ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

Hódmezővásárhelyről írják, hogy Póka László rendőrkapitány ellen Baksa polgármester Kállay Albert főispán átirata folytán fegyelmi vizsgálatot rendelt el. Okot erre a nemzeti szállodában Cseresznyés János makói rendőrkapitánnyal történt összeütközése szolgáltatott. A polgármester Pókát állásától föl is függesztette. A tanács a főkapitány javaslatára Póka állását Sallay Lajos kapitánnyal töltötte be.

— **Kitüntetett nagybirtokos.** A király, Bischoitz Dávid nagybirtokosnak, a fővárosi társasélet köztisztületben álló veterán alakjának s negyvennyolcas honvédek, hevesi előnévvel a magyar nemességet adományozta. Az erre vonatkozó királyi kézirat legközelebb fog megjelenni a hivatalos lapban. Bischoitz Dávidnak, aki nevének, a jótékonyaságáról mindenütt ismert urasszonynak több évtizedes áldásos munkálkodásában leghivebb támogatója, kitüntetése pendantja annak a kitüntetésnek, amely pár év előtt nejét érte, midőn a király a koronás arany érdemkeresztet adományozta Bischoitznek.

— **Letartóztatott művész-direktor.** Az erdélyi részek némely vidékein bizonyos idő óta egy germán művészcsoport szerepel, melynek Pohl Gusztáv a direktora. Ez a csapat, írja levelezőnk, elvetődött Bethlen városába is és egyenesen a nagy vendéglőbe szállt. A vándorköcsi lovainak szénát, zabot, maguknak pedig sört rendeltek. Művészek és lovak derekasan fogyasztottak az elejük helyezett dolgokból, mikor azonban a dolog fizetésre került, sem a lovak, sem a művészek nem voltak hajlandók kötelnek állani. A direktor ugyanis azt állította, hogy előre fizetni nem tartozik senki. Mibe vendéglős legalább a széna árát kérte előre, a direktor azonban azzal válaszolt neki, hogy lelévi s két rozsdás flintát emelt reá. A művészek kizsákkolták a direktort s biztatták a vendéglőst, hogy ne féljen, mert a fegyverek csak művészi czelokra készültek, soha el nem sült portékák; a direktor azonban visszatért s az egyik flintát elsütötte. A vendéglős személyzete megrémülve szaladt esendőrkért, a direktor pedig a flintákkal együtt a szekér alá menekült. Innen huzta ki három esendőrt s előbb a laktanyába, aztán a büntető bírósághoz kísérte, ahol tíz napi fogházat kapott. Ezután az introdukció után a társulat nehezen csirál az idén művészeti szezon Bethlenben.

— **Leesett a házról.** Nagyikindáról írják, hogy Miladinov Isza t. hegyes lakos tegnap délelőtt, a midőn nádfedeles háza tetőjét tatarozgatta, véletlen következtében megcsuszott és oly szerencsétlenül esett le feje tetejére, hogy nyomban szörnyet halt.

— **Az operaház villamfényben.** Budapestről írják: Báró Nopcsa Elek, a m. kir. operaház és a nemzeti színház kormánybiztosa birtokaira utazott s a színházi szünet alatt egészen augusztus hó végéig távol lesz a fővárostól. A kormánybiztos távozása előtt intézkedett, hogy a színházaknál a hivatalos ügyvitelben a szünet alatt se legyen fennakadás. A kormánybiztosnak sikerült az operaház villamos világítása ügyében igen előnyös szerződést kötni. A szerződést a belügyminiszter már jóváhagyta s a vállalkozó társaság a szükséges munkálatokat azonnal megkezdi, úgy, hogy szeptember 1-én az operaház nézőtere és színpadja már villamos világítással lesz ellátva, ami bizonyára a közönség nagy meglepedésével és megnyugvásával fog találkozni.

— **Dankó Pisták Nagybecskereken.** Az országszerte ismert népdalköltő és jelesen szerzett daltársulata a mai napon megérkeztek Nagybecskerekre s ma este adják a kasszó udvarán az első előadást. Reméljük, hogy Dankók nálunk is méltó pártolásra fognak találni.

A Dankó Pista kabátja.

A szegedi cigány-költő, Dankó Pista, aki daltársulatával mátkól fogva három estén át vendégszerepel Nagyberekereken, a nagy nótá-birkózásban, melyet az Új Idők rendezett, legyűrt az ország kiszámíthatatlan összegű nótaszerepei közül 360 darabot, a diadalmas nótájáért kapott a Singer és Wolfner iker-kiadóktól 300 koronát; a koronák azonban igen nyughatatlanul viselék magukat a cigányunk zsebében és világgá kívánczoltak, mint a győzelmes tulajdonosok nótái. El is mentek hamarosan a világ mind a négy tája felé, szép melódiákat csengve a különféle „Oriental”-ek márvány- és fémhároszros asztalain.

Némi ingóságban azonban hátramaradt a nyomuk s ezek közt igen tekintélyes vagyont képezett egy új „Überzieher”, mely egy világos, divat szerint szabott, bársonyos gallérral csifrázott uri gunya volt, amelynek a felső nyílásából a nótakirály fekete feje kevélykedve emelkedett ki a felhők felé.

Wolfnerék és Schundák, akik a nótaköltőt „koronázzák”, nem ismertek rá, mikor ebben a finom rokokó-ban beállított hozzájuk, és mondta is a kis higany-ember, a Wolfner:

— Ex talán valami szerezsen-herceg.

Pedig csak a fekete kaszorkirály volt az új Überzieherben, melynek olyan hatása volt, hogy Hercegh Ferencs rögtön le is pingáltatta cigányostul együtt az Új Idők részére.

A cigány-költővel bélelt Überziehernek ez a gyors megörökítése nagyon szerencsés ötlet volt, mert — mint az alábbi történetből kitűnik — a halhatatlanság számára szabott és készült cigánykabát a legszomorúbb sorsra jutott.

Eltűnt ugyanis olyan nótakiséret mellett, melyet nem cigány komponált, de haragszik is rá a magyar ügy, hogy a pokolba kívánja a szerzőt és összeszorított ököllel hallgatja néhány száz esztendő óta. Oszat még se kopik, mégis egyre szól.

A cigány-poéta ugyanis fölvette a szép kabátját és a győzelmes arculatát és elkísérte a gyerekek költő-királyát, Pósa Lajost Aradra arra az ünnepra, melynek történetét már megirtuk a minap. Dankó melódiái Pósa magyarlelkű, magyarvéri poézisének gala-mbszárnyain szállnak ki a magyar rónák és hegyek fölé évek óta és a hí fekete fej az új Überzieherben hálásan húzódott meg a legkisebb magyarok legnagyobb költője mellett az aradi ünnepek során.

Dankó az ő jó ismerős fészke szallt Aradon, abba a szállodába, ahol nótás körutjai alkalmából legtöbbet énekel.

Mindig meg szokták ölelni a cigányvendéget, hogy Isten hozta! Különösen a szálloda tulajdonosa nagyon szerette a dalos szívű cigányt. Mert a nótát is nagyon szerette.

Most azonban nem ölelte meg itt senki, szomorúak voltak a vendégfogadó nagy házban az emberek. A cigányokat is hazaküldték akkor este. Nem kell a muzsika.

Dankót lehangozta a dolog. Mi baj van hát itten? Már csak megkérdezi.

— Tán nem is jó helyen járok, — mondta a cigány-poéta kedélyeskedve a vendéglősnek — az én régi ismerőseim nem ilyen szomorú emberek voltak.

— Az meg felelt:

— De nem a régiék vagyunk ám már.

— Nem-e? Hát mi a baj?

— Reggel megütik a dobot a házban. Visznek mindent.

Dankó nagyot lélegzett és aszondja:

— Ajnye, mért nem jöttem előbb. Most nyertem 300 koronát egy nótámmal, kölcsön adtam volna maguknak; ejnye nó . . . Tudta az ördög, hogy ilyen szomorú nóta lesz itt. Biz én elköltöttem . . .

A Pista cigány még azt is kivallotta, hogy most már nem esik jól neki a vacsora.

Ejjel pedig végrehajtották térdeltek a mellén és ki akarták csavarni a hegedűt a kezéből.

— Összetöröd, gazember! — ordított fel Dankó, mire aztán fölébred szörnyű álmából és hajnalig nem tudott aludni.

Ekkor újra elnyomta az álmot és folytatta a viaskodást a végrehajtottakkal, akik végre megfojtották, minékutána mozdulatlanul feküdt, mint egy halott.

Korán reggel megverték az ajtaját:

— Fölkelni kérem! . . .

A megkínzott nótaköltő hipnotikus vergődéssel feleselt álmában, hogy ne szemtelenkedjenek már, majd csinál nótákat, Wolfner fizet, aztán ő is fizet, csoki . . .

De föl kellett ébrednie a szomorú valóságra. Lilicsitálták a 9-es számú szobából. Gyorsan magára szedte a csökmőkjait és leszaladt a kávéházba dühösen.

Odafent pedig a 9-es szobában szól a végrehajtó muzsikája:

— Drum, drum, drum, senki többet, harmadszor!

A legvégzetesebb pillanathban törtétt vissza föl az emeletre a szegedi cigány-költő, vést kiáltozva:

— Az Überzieherem, az Überzieherem itt felejtettem!

Egy szempillantással előbb vitte ki a szállodáján egy ismeretlen árverési hiéna a Dankó-féle világos új kabátot, melyet az egyéb szállodai egyetmással együtt eldobottak.

— Az egyetlen ingóság, mely a „megkoronázott” legújabb Dankó-nóta pályadíjából maradt, úgy tűnt el a legnyomorultabb nótakiséret mellett.

—Csí.

Táviratok.

A delegációk.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A hadügyi albizottság tegnap délelőtt tartott rövid ülést, melyben a legidősebb delegatus, Nákkó Kálmán gróf megköszönte Széll Kálmánnak, mint elnöknek ügybuzgóságát.

A belügyminiszter Pozsonyban.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pozsonyból távirják: Perczel Dezső belügyminisztert tegnap nagy lelkesedéssel fogadta a város közönsége. A pályaudvaron Szalavsky főispán üdvözölte a minisztert, ki szívélyesen megköszönte a közönség figyelmét. Mintegy ötven kocsis kísérte a diszhintót, melyben a miniszter foglalt helyet, ki a Palugyay-szállodában vett lakást. A délelőtt folyamán a küldöttségeket fogadta, egy órákor pedig a Frigyes főherceg által rendezett dejeuner vett részt. Perczel Dezső, ki Izabella főhercegnő meghívására jött ide, délután megtekintette az ujonnan épített kórházat.

Válság Ausztriában.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből távirják: A koalíciós kormány bukása most már biztosra vehető. Windischgrätz herceget, Ausztria miniszterelnökét ma délelőtt ő felsége külön kihallgatáson fogadta, melyet minisztertanács követett. A minisztertanács elhatározta, hogy a kormány beadja lemondását. Beavatott körökben biztosra veszik, hogy a lemondást elfogadják. E véleményt megerősíti az a tény, hogy ő felsége Windischgrätz herceg után Badenit fogadta, kit politikai körökben Ausztria jövő miniszterelnökének tekintenek.

Oroszok és francziák.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szent-Pétervárról jelentik: A csár Faure Félixnek, a francia köztársaság elnökének, mint említve volt, a Szent-András rendjelet adományozta. A rend jelvényét és a kéziratot Mohrenheim báró az összes követségi személyzet jelenlétében ma délelőtt adta át az Elyséeben nagy ünnepélyességek között.

A török kormányválság.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A hadügyi tárczara Z-ki basa, tüzségi főparancsnok és a katonai akadémia parancsnoka; a tengerészeti tárczara pedig Faik basa ellentengernagy van kiszemelve.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar királyi államvasutak.

Hirdetmény.

(Dél-német-osztrák-magyar vasuti kötelék.)

F. évi június hó 1-től kezdve a dél-német-osztrák-magyar vasuti kötelékben faküldemények szállítására 1887. évi október hó 1-jétől érvényes közvetlen díjszabás IV. rész 2. füzetének keretében Bars állomásról Rudolfzellbe szállítandó, a), b) és c) sorozatba tartozó faküldeményekre a következő díjtételek lépnek életbe és pedig:

Bars-Rudolfzell helyben 100 kgkint 2-70 márka, Bars-Rudolfzell átmenet (ott átrovatolás alá kerülő küldeményekre) 100 kilogrammként 2-64 márka.

Budapest, 1895. május hó 27-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részös vasutak nevében.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az utazási időszak közeledtével figyelmezteti mindazon állami alkalmazottakat, kik a magy. kir. államvasutak vonalain a fennálló szabályok szerint utazási kedvezményre igényt tarthatnak, hogy a mérsékelt áru igazolványok kiszolgáltatása iránti kérvényeiket legalább 14 nappal az utazás előtt nyújtsák be, mert ellenkező esetben a folyamodók nagy számánál fogva megtörténhetik, hogy az igazolványok idejében megküldhetők nem lesznek, a késedelmes kézhezvétel pedig vissztérítések engedélyezésére a apul annál kevésbé szolgálhat, mert az igazolványok három havi érvénynyel állítatnak ki s így idejében kérhetők.

Budapest, 1895. május 8-án.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének kezelése alá tartozó szt.-lőrinc-slatina-nasici helyi érdekű vasut baranya-szt.-lőrinc-baranya sellyei része Sumony és Baranya Sellye állomásokkal, Okorág rakodó állomással és Gusztáv-műve rakodó megállóhelyvel f. évi május hó 21-én a nyilvános forgalomnak átadatott.

Az állomások és Okorág rakodó-állomás összes, Gusztáv-műve rakodó megállóhely pedig csak a személy- és podgyászforgalomra, valamint teherárak fel és lerakására (elszámolás nélkül) van berendezve.

Budapest, 1895. május 22.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Podgyász- és darabáru-küldemények közelebbi megjelölése a feladó részéről.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a nyári utazási és nagyobb áru-forgalmi időszak beálltával ismételve kéri az utazó és szállító-közönséget, hogy úgy saját, mint a vasuti szolgálat pontos és gyors lebonyolítása érdekében a szállításra feladott podgyászon a rendeltetési állomást, egyéb darabárukon pedig ezenkívül még a címzett nevét, polgári állását és lakását a maga részéről kitüntetni sziveskedjék.

A cím legalkalmasabban magára a burkolatra, vagy az arra egész terjedelmében reáragasztandó papírra irandó s csak ha ez nem lehetséges, szükséges azt a darabhoz erősítendő fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra írni.

A közönség a vasut ily irányú támogatása mellett a podgyász illetve darabáru helyes kiszolgáltatását nagyban megkönnyíti és gyorsítja különös biztosítékot szerez magának arra, hogy a nagyszámu küldeményeknek a vasuti közegek által aránylag igen rövid idő alatt végzendő elvételénél előforduló teljeseu ki nem kerülhető éves hárczások és elhurczolások a lehető leg-
rövidebb idő alatt kideríttessenek és helyreigazittassanak.

Budapest, 1895. évi május hó 18-án.

Az igazgatóság.

Nyilttér.*

*Az e rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősége a szerkesztő.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájler Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

